Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

Nordisk Råd vedtog på sin 20. session i Helsingfors i februar 1972 følgende rekommandation:

„Nordisk Råd henstiller til Nordisk Ministerråd at fremlægge forslag for Nordisk Råd til en Nordisk Miljøbeskyttelseskonvention med det formål i national lovgivning at ligestille de andre landes miljøbeskyttelsesinteresser med landets egne samt at harmonisere landenes miljøbeskyttelsesregler".

På sit møde den 23. februar 1972 besluttede Nordisk Ministerråd (samarbejdsministrene) at lade udarbejde forslag til en nordisk miljøbeskyttelseskonvention. Indgåelse af en nordisk aftale på dette område blev derfor optaget som en vigtig bestanddel af det handlingsprogram, som Ministerrådet (samarbejdsministrene) drøftede i løbet af 1972 og som blev endeligt vedtaget på rådets møde i Stockholm den 11. december 1972.

De praktiske spørgsmål vedrørende konventionens udarbejdelse blev først behandlet af Nordisk Ministerråds embedsmandskomité (nu stedfortræderkomiteen), som på sit møde den 10. marts 1972 blev enig om at nedsætte et embedsmandsudvalg bestående af to repræsentanter fra hvert af de fire lande, som deltog i dette arbejde, d.v.s. Danmark, Finland, Norge og Sverige.

I henhold til de retningslinier, som embedsmandskomiteen udstak for arbejdsudvalgets virksomhed, skulle dette udarbejde en præliminær rapport med alternative forslag til en nordisk miljøbeskyttelseskonvention. Den 20. september 1972 forelå udvalgets („Nordisk Miljøbeskyttelseskomité") rapport, som blev behandlet på embedsmandskomiteens møde den 6. oktober 1972. Herunder blev man enig om at anbefale Ministerrådet at vælge det alternativ, som bestod i forslaget om en tilføjelse til Helsingforsaftalen af 1962, samtidig med indgåelse af en konvention om miljøbeskyttelse mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige. Ændringen i Helsingforsaftalen forudsatte, at Island kunne gå med hertil, da denne aftale som bekendt er indgået mellem alle de fem nordiske lande. Ministerrådet besluttede herefter på sit møde den 11. december 1972 i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten til Nordisk Råd, at man burde vælge ovennævnte alternativ, idet konventionsudkastet i store træk skulle svare til det foreliggende oplæg.

Den 8. marts 1973 besluttede stedfortræderkomiteen at overdrage til ad hoc udvalget (Miljøbeskyttelseskomiteen) at udarbejde den endelige tekst til konventionen. Den endelige tekst forelå herefter den 25. oktober 1973 formelt stilet til stedfortræderkomiteen. Der var i dette endelige forslag indføjet visse nye bestemmelser og ændringer, som imidlertid kunne accepteres af de fire kontraherende lande.

Nordisk embedsmandskomité for miljøbeskyttelsesspørgsmål, som har overtaget behandlingen af dette spørgsmål fra stedfortræderkomiteen, behandlede det endelige udkast til konventionen på et møde den 29. januar 1974, således at Ministerrådet (miljøministrene) kunne godkende udkastet og undertegne konventionen på sit møde i Stockholm den 19. februar 1974 i tilslutning til Nordisk Råds 22. session.

De foreslåede ændringer i Helsingforsaftalen fik tilslutning fra Nordisk Råd på den 22. session i Stockholm i februar måned 1974. Undertegnelsen fandt herefter sted på Nordisk Ministerråds (samarbejdsministrene) møde i København den 11. marts 1974. Forslag til lov om ændring af lov om nordisk samarbejde, der indebærer folketingets samtykke til Danmarks ratifikation af overenskomsten om ændringer i Helsingforsaftalen, er samtidig hermed fremsat for folketinget.

Miljøbeskyttelseskonventionen pålægger de kontraherende lande en gensidig hensyntagen ved prøvning af tilladeligheden af miljøskadelig virksomhed. Denne fastlægges nærmere i artikel 1, som nævner udledning af spildevand m.v. fra jordbunden, bygning eller anlæg i vandløb, søer eller havet. Endvidere omfatter den miljøskadelige virksomhed anvendelse af jordbunden, bygning eller anlæg på andre måder, som medfører eller kan medføre forstyrrelse af omgivelserne ved vandforurening eller anden indvirkning på vandforhold, sandflugt, luftforurening, støj eller andre måder.

Fra konventionens område undtages miljøskadelig virksomhed, som kontrolleres gennem særlig overenskomst mellem to eller flere kontraherende stater.

For den, som udsættes for forstyrrelse fra miljøskadelig virksomhed, der udøves i et andet land, hjemler konventionen ligestilling med dette andet lands egne retssubjekter med hensyn til ret til at indbringe sagen om den miljøskadelige virksomheds tilladelighed og andre spørgsmål for det pågældende lands kompetente myndigheder.

Endvidere skal hver stat udse en særlig myndighed (overvågelsesmyndighed) med den opgave at varetage almene miljøbeskyttelsesinteresser i landet i forbindelse med forstyrrelse forårsaget i en anden kontraherende stat. Overvågelsesmyndigheden til-